

Docentenwijzer

Vakblad voor de bridgedocent

Vereniging van **BridgeD**ocenten

november 2021

Begin met Bridge 1
DE BASIS
15e druk
Sietze van der Honing
Kees Ooljevaar

Begin met Bridge 2
DE VERDIEPING
7e druk
Sietze van der Honing
Kees Ooljevaar

Verder met Bridge
Voor de bridger met ambitie
4e druk
Sietze van der Honing
Kees Ooljevaar

Een bridgemethode met een logische aanpak
www.beginmetbridge.nl

BRIDGE
Beter
LEERMETHODE

**Informeer naar de voordelen voor docenten:
info@bridgebeter.nl of
071-3419005.**

Inhoudsopgave

Verantwoording	blz. 4
Analyse leermethode Begin met bridge (Van der Honing en Ooijevaar)	blz. 5
Analyse leermethode Bridge in een Flits (Westra)	blz. 6
Analyse leermethode Bridgeleerboek voor iedereen (Slagmolen en Slagmolen)	blz. 7
Analyse leermethode Contract (Barendregt)	blz. 8
Analyse leermethode Leer bridge (Westra)	blz. 9
Analyse leermethode Start met bridge (Barendregt en Vrieze)	blz. 10
Matrix lesboekanalyse	blz. 12
Basisinformatie leerboeken	blz. 14
Inhoudmatrix van de verschillende leermethoden	blz. 17
Epiloog	blz. 23

Verantwoording

De commissie Leerboekbeoordeling is door het bestuur van de VBD ingesteld met als doel een analyse te maken van de meest gebruikte bridgeleermethodes in Nederland. Het bestuur meende dat een nieuwe analyse nodig was nu het merendeel van de bridgeleermethodes is overgestapt op vijfkaart hoog. Het is niet zozeer een beoordeling maar meer een vergelijking tussen de verschillende leermethoden.

Daartoe heeft het bestuur van de VBD de volgende methoden (in alfabetische volgorde) ter beschikking gesteld:

Begin met bridge, Sietze van der Honing en Kees Ooijevaar

Bridge in een flits, Berry Westra

Bridgeleerboek voor iedereen, Henk en Martin Slagmolen

Contract, Jacques Barendregt

Leer bridge, Berry Westra

Start met bridge, Jacques Barendregt en Koos Vrieze

De beoordeling van de commissie en de verderop opgenomen matrix omvatten de volgende tien punten:

1. Opbouw methode
2. Didactische aspecten
3. Oefenmogelijkheden voor de cursist
4. Ondersteuning 4-krt hoog naar 5-krt hoog
5. Handleiding voor docenten
6. Hulpmiddelen voor de docent
7. Vervolgmogelijkheden
8. Leesbaarheid en taalgebruik
9. Illustraties
10. Communicatie cursist-docent

Het bestuur heeft de commissie niet gevraagd andere dan bovengenoemde methoden en methoden voor jeugdbridge in de vergelijking op te nemen.

De Commissie,
commissieleden (in alfabetische volgorde):

Ans Dito

Marianne van Duijnhoven

André van Herel

Nelly Michon

Titia Stavast

Begin met Bridge

Deze leergerichte methode staat als een huis en gaat steeds mee met de bridgeontwikkelingen in de tijd. De 'Twentse School' met als auteurs Sietze van der Honing en Kees Ooijevaar heeft een jarenlange traditie van lesgeven. De auteurs, onderwijzers, hebben de methode een eigen gezicht gegeven. Deze huisstijl komt terug in alle uit gegeven cursussen/boeken. Voor de bridgedocent is er een uitgebreide didactische verantwoording, tafelopdrachten, meeschrijfformulieren, puzzels en andere opdrachten, waar de cursisten zelf oplossingen moeten vinden. Alles terug te vinden en te downloaden op de website van BmB.

BmB De basis zit methodisch goed in elkaar. De auteurs hebben een bewuste keuze gemaakt om eerst met spelen te beginnen en vanaf les 6 het bieden te behandelen. De auteurs blijven in BmB, De basis aanhanger van het principe dat iedere kleur waarmee je de bieding opent een 4-krt. belooft. En dus zijn alle hoofdstukken van De basis op basis van 4-krt hoog. De methode behandelt 5-krt hoog pas in deel 2. Didactisch is in deze methode alles uit de kast gehaald: iedere les een terugblik/ herhaling van de vorige les, behandelen van de toets van de vorige les, nieuwe stof en verwerkingsoefeningen, spelen van oefenspellen en het meegeven van huiswerk/ een toets.

De indeling van de lessen is erg duidelijk

- terugblik op de vorige les
- nieuwe theorie met afwisselend PowerPoint en meeschrijfbladen
- verwerkingsoefeningen, uitwerken op papier, puzzels
- een toets
- het spelen van oefenspellen
- meegeven van huiswerk.

Erg uitgebreide oefenstof en oefenmogelijkheden voor de cursist. Het leergericht onderwijs wordt voortdurend verweven tussen de docent en de cursist. Er is heel veel lesmateriaal beschikbaar. Voor de beginnende docent ligt alles direct klaar om met deze methode te beginnen.

De boeken zijn in een handzaam formaat A5. De schrijfstijl is prettig, goed leesbaar en "zakelijk". De prijs is erg vriendelijk. De PowerPointpresentaties zijn sober, zakelijk, overzichtelijk, maar ook in uitvoering een beetje saai!

Een goede keuze is het vervolg op BmB Deel 1, een opfriscursus. Deze Bridge onder Begeleiding 1 (BOB 1) sluit heel goed aan bij cursisten die een rustiger tempo prettiger vinden. Het herhalen is belangrijk bij cursisten en ook de sociale sfeer die er bij een rustig tempo komt zijn belangrijk om het plezier te houden. BmB Deel2, de verdieping is nu in 2 uitvoeringen. De ene op basis van 4-krt hoog, de ander op basis van 5-krt hoog. Dat is een prima ontwikkeling. De versie op basis van 4-krt hoog behandelt in hoofdstuk 20 5-krt hoog. Er wordt door de auteurs aangegeven, dat je les 20 naar voren kan halen, maar het is volgens mij beter om dan deel 2 op basis van 5-krt hoog te behandelen. Ook na deel 2 is er een opfriscursus gemaakt BOB 2. Alles steeds in de huisstijl.

Dan is er een uitstekend vervolg met Verder met Bridge. 30 onderwerpen worden behandeld. De docent kan hieruit goed een keuze maken van een korte cursus/bijbscholing of een clinic per onderwerp per keer. Ook weer alles in de bekende huisstijl opgezet met alle methodische, didactische hulpmiddelen.

Voor de beginnende docent een heerlijke methode, alle lesmaterialen zijn uitgebreid beschikbaar. De docentenhandleiding wordt bij iedere les uitgebreid aangereikt. Ook de interactie, lesmaterialen, PowerPoint presentatie is goed opgezet. Als beginnende bridgedocent kan je zo met deze methode aan de gang.

Bridge in een flits

Nadat Ton Schipperheijn en Martin Slagmolen in hun boekje 'Na de Finish' aandacht hebben gegeven aan het onderwerp van 4-krt hoog naar 5-krt hoog verscheen in hetzelfde jaar "Bridge in een flits" deel 1 en deel 2 van Berry Westra. Bridge in een flits is een methode op basis van 5-krt hoog. De bedoeling van Berry bij de opzet was om de jeugd aan het bridgen te krijgen. Hij heeft zijn schrijfstijl helemaal hierop gericht. Berry heeft de opzet zodanig gemaakt, dat je al in 2 x zes lessen de hele basis van het bridgen behandeld hebt. Er is ook een keuze om de lesstof in 2 keer 12 lessen te behandelen. Om studenten bridge te leren is dit zeker een prima methode.

Ook hier is de filosofie van Berry: theorie aanreiken en snel gaan oefenen. Na de 1^e les is er al een mogelijkheid om op de BIC te gaan. In die 1^e les worden naast de uitleg van de regels/begrippen al direct begonnen met bieden. De uitleg over slagen maken, de biedtheorie (opening en antwoorden op de opening), afspelen van contracten, de SA-openingen met Stayman en Jacoby zijn overeenkomstig de gangbare methoden. Berry heeft de zwakke 2- openingen en zwakke volgbiedingen als 1^e voor cursisten geïntroduceerd.

Het tempo van de methode ligt erg hoog, maar de boeken lezen goed, door Berry's schrijfstijl, zijn humor en anekdotes. Ook de PowerPointpresentatie is goed en overzichtelijk opgezet, met ook hier dezelfde humor en kadering van de kernpunten van de lessen. Ook in de huisstijl van Berry worden in de PowerPoint 8 spellen besproken.

In deel 2 komt een verdieping van de stof, waarin Berry op de meeste onderwerpen terugkomt; slagen maken, speelplan maken, de snit, uitkomen en bieden. Doublet, slem en conventies worden nieuw behandeld.

De handleiding voor docenten is ruim en duidelijk (met keuzes voor 2 x 6 of 2 x 12 lessen). Er zijn bij ieder hoofdstuk 8 oefenspellen. Voor de cursisten is er oefenmateriaal in de vorm van een cd met oefenspellen te verkrijgen.

Een jaar na Bridge in een flits 1 en 2 is 'Flitsend spelen' van Berry op de markt gekomen. Dit leerboek behandelt uitsluitend af- en tegenspel. Nieuw is, dat Berry aan het eind van ieder hoofdstuk vraagstukken in de vorm van een Quiz geeft. Deze quiz behandelt de lesstof en is een soort toets voor de cursist.

Onderwerpen die onder andere worden behandeld: de 1^e slag, verplaats je als leider in de tegenstander, de discard, troeftrekken, communicatie, tempo, speelplan, tegenspel. Stuk voor stuk pittige onderwerpen, die niet aansluiten bij de cursist, die net de basis, deel 1 en 2 heeft gehad. Het leerboek vind ik geen verrijking voor de cursisten, maar wel voor de clubspelers met een paar jaar ervaring. Ook bij 'Flitsend spelen' is voor de cursist een cd met oefenspellen beschikbaar.

Docenten, die de filosofie van Berry aanhangen (theorie aanreiken en spelen) kunnen gelijk aan de slag met deze methode. De docenten, die meer op de leergerichte wijze onderwijs willen geven moeten zelf aan de slag om de leermiddelen te maken.

Bridgeleerboek voor iedereen

In 2014 zijn Henk en Martin Slagmolen begonnen met hun methode 'Natuurlijk 5-krt hoog'. De boekjes zijn eenvoudig en gebonden met een ringvorm. Die keuze is gedaan om de prijs laag te houden. Daarom ook kozen de schrijvers voor een les- en werkboek ineen. Om de drukkosten laag te houden, zijn alle kaartsymbolen zwart, terwijl verschillend gekleurde kaartsymbolen de uitgave ten goede zou zijn gekomen. Voor de cursusopbouw begint deze methode eerst met spelen en de speeltechnieken. Vanaf hoofdstuk 6 wordt met bieden begonnen. Dan introduceren de makers het biedgesprek om achter een fit te komen. De methode is goed opgebouwd met herkenbare hoofdstukindelingen. Per bladzijde is er één leerstap met voorbeelden en rechtsboven een kader met de samenvatting. Theorie met uitleg, voorbeelden, een voorbeeldspel, opgaven en de antwoorden. Ieder hoofdstuk bestaat uit een A en een B gedeelte, zodat het tempo van de lessen kan worden aangepast aan de cursisten. De auteurs hebben ervoor gekozen om eerst in deel 1 na de 1 SA opening eerst te kiezen voor de Jacoby transfer en in deel 2 de Stayman-conventie te behandelen. Dat houdt verband met de vijfkaart hoog die in de SA-opening kan zitten. In het begin is de opening vanaf 13 pnt, maar aan het eind van deel 1 legt het hoofdstuk kaartwaardering uit wanneer openen vanaf 12 pnt kan.

De didactiek kan door de indeling van ieder hoofdstuk in een A en B gedeelte worden gedoseerd. Zo tellen deel 1 en 2 elk 12 hoofdstukken, die de docent eventueel in 24 delen kan geven. Uniek is dat de auteurs een bridge-app hebben ontwikkeld, die de cursist weliswaar moet kopen, maar waar vanaf hoofdstuk 6 tien vraagstukken als verwerkingsoefeningen worden aangeboden. Stap voor stap moet de cursist meedenken en antwoord geven. Daaruit blijkt dat het leergericht onderwijs centraal staat, de cursist moet meedenken. De PowerPointpresentaties zijn goed van opzet en ondersteunen de leerboeken.

De oefenmogelijkheden met tafelpuzzels, tafelopdrachten, de bridge-app en de oefenspellen zijn ruim aanwezig. Aan het eind van ieder hoofdstuk zijn verwerkingsoefeningen in de vorm van vragen. De cursisten worden aangemoedigd thuis een oefengroep te starten.

Er is een duidelijke handleiding voor de docenten, met tips en adviezen. Daarin geven de schrijvers aan wat een goede lesindeling kan zijn. Aan het begin van elke les worden de vragen van het vorige hoofdstuk behandeld.

Het vervolg na de basis is door de auteurs goed verzorgd. Zij hebben ook een deel 3 en deel 4 in dezelfde stijl geschreven. Prima onderwerpen voor bridgers die al een paar jaar ervaring hebben opgedaan op een bridgeclub. De stof is te moeilijk om direct achter de basis te laten volgen. De auteurs hebben ook een themaboekje geschreven 'Basis speeltechnieken'; het bestaat uit 3 hoofdstukken met een A en een B deel, en is prima voor de cursisten die de basis hebben gevolgd. Het frist de kennis op en verdiept eerder behandelde onderwerpen. Ook hierbij is een bridge-app met 10 vraagstukken.

Het taalgebruik is goed verzorgd en begrijpelijk geschreven. Duidelijke indeling, met steeds een goede ordening. Er zijn geen illustraties in de boeken. Wat meer kleur, zeker bij de kaartsymbolen, zou de boeken opsieren.

Contract

Jacques Barendregt heeft een jarenlange ervaring als docent. Zijn leer methode dateert vanaf 2008. De opmars van 4-krt hoog naar 5-krt hoog heeft Jacques doen besluiten in 2016 zijn boeken, met hulp van Ton Schipperheijn, aan te passen naar 5-krt hoog.

De opzet van zijn lessen is in deel 1 (12 hoofdstukken) en deel 2 (12 hoofdstukken) hetzelfde gebleven. Jacques gaat uit van een leergerichte aanpak. Beginnen met het spelen, waarvoor hij allerlei introductiespellen (1 t/m 10) heeft ontworpen. Soms zijn de spellen toch wat moeilijk. Echter het spelinzicht dat hij zo al spelenderwijze aanreikt, zorgt ook voor een leuke sfeer en een positieve leerervaring. Daarnaast heeft hij in de methode Contract per deel 3 toetsen ingebouwd, die als een diagnose voor de cursist moeten werken. Ook nu heeft de auteur gekozen voor een les- en werkboek ineen. De boeken zijn in heldere woorden geschreven. Ook de docentenhandleiding is goed verzorgd. Voor de docent heeft Jacques Barendregt goede adviezen.

In de laatste 5 hoofdstukken van deel 1 behandelt de methode het bieden: alle 1-openingen, het bijbod en de herbieding van de openaar.

Deel 2 behandelt in 5 hoofdstukken het afspelen, het speelplan en het tegenspelen. Voor Stayman en Jacoby gebruikt deze methode één hoofdstuk.

Ieder hoofdstuk begint met een inleiding, waar het doel van de les wordt uitgelegd.

De lesindeling is goed gestructureerd:

1. Bespreken huiswerk
2. Herhaling
3. Nieuwe theorie
4. Werkblad
5. Huiswerk

Vanaf hoofdstuk 6 zijn er 8 oefenspellen. De werkbladen - bij ieder hoofdstuk twee, waar de cursist vragen moet beantwoorden - vormen een integraal onderdeel van het hoofdstuk. De cursist kan de antwoorden in het cursusboek noteren en kan de eigen antwoorden zelf controleren. Vanaf hoofdstuk 8 kan de cursist ook oefenen met RoboBridge (=Bridgeprogramma)

De leergerichte opdracht hierbij is dat de cursist eerst zelf probeert de goede oplossing te vinden. Lukt dit niet, dan later opnieuw proberen. Pas als het echt niet lukt, dan de uitwerkingen goed bestuderen – en dit bij de moeilijke opgaven later (liefst meerdere malen) herhalen.

De PowerPoint presentaties zijn eenvoudig, maar doelmatig. Ze moedigen de cursist aan mee te denken en oplossingen voor de vraagstukken te geven. Een goede interactie.

Deel 3 is een uitstekend boek, waar alle basis theorie nog eens aan bod komt en waar wat dieper op de stof wordt ingegaan. Een prima boek als 'opfriscursus' voor cursisten, die behoefte hebben de stof nog eens door te nemen. Dit deel is ook geschikt voor hen, die ooit bridge hebben gespeeld, maar die behoefte hebben aan herhaling van de basiskennis bridge.

Contract is een prima methode om bridge te leren op basis van leergericht onderwijs. Door de vele oefeningen heeft het een heel goede didactische opbouw. De docent kan er gelijk mee aan de slag.

Leer Bridge met Berry 5

Berry Westra heeft zijn populaire Leer bridge omgebouwd tot 5-krt hoog. Weer in het handige A5-formaat. De leerboeken Leer Bridge met Berry 5, deel 1 en deel 2 hebben ongeveer dezelfde indeling als de methode met 4-krt hoog. Berry heeft een vlotte manier van schrijven en dat leest gemakkelijk. Ook de illustraties zijn een leuke opsiering van zijn boeken. Verandert er iets in de bridgewater, dan past Berry zich daar snel bij aan. Zoals het ombouwen van 4-krt hoog naar 5-krt hoog met het boek Leer clubbridge, de ombouw van zijn methode 4-krt hoog naar 5-krt hoog met deel 1 en deel 2 voor beginners.

Deel 1 van Leer Bridge met Berry 5 besteedt de eerste 3 hoofdstukken aan het spelen. Het zijn goede inleidende hoofdstukken over slagen maken en tegenspelen. Heel begrijpelijk voor beginners. De verwijzing naar Startersbridge is heel leerzaam om te oefenen met spelen. Hoofdstuk 4 maakt een begin met het bieden en hoofdstuk 5b legt het begrip de opening uit. Daarin wekt deze methode de suggestie dat iedere 4krt. biedbaar is. In hoofdstuk 8 komt de opening met 5krt. hoog aan de orde. Het zou beter zijn om hoofdstuk 5b en 8 samen te voegen. Verder behandelt deel 1 wel erg veel onderwerpen. De Stayman en de Jacoby-conventie, alle 1-openingen in kleur en SA, maar ook de 2-openingen, de preëemptieve en de sterke openingen. Het is misschien beter om de basis eerst af te maken en de laatste hoofdstukken te verplaatsen naar deel 2. Deel 1 behandelt ook het volgbod. Dit is een erg hoog tempo en wellicht voor de wat oudere cursist te hoog. Veel onderwerpen komen in deel 2 wel terug en worden daar uitgediept.

Aan leermiddelen ontbreekt het niet bij deze methode: oefenboekjes met aparte/gecodeerde speelkaarten, cd-rom met oefenspellen en onderwerpen als speelfiguren, slembiedingen enz. Daarnaast kan de cursist oefenen met spellen die op de website van Bridge Beter staan. Dit is een welkome aanvulling, omdat de cd-rom uit de tijd is en door veel moderne laptops niet meer te gebruiken.

Berry heeft ook een goed vervolg met deel 3 en deel 4. Wel veel onderwerpen, maar er is ook aandacht voor het af- en tegenspel. Berry is in Nederland zeker kampioen uitgeven van bridgeleerboeken.

Berry Westra heeft in navolging van Bep Vriend en Anton Maas - die al vele Bridge Bond Specials hebben uitgegeven - zijn eigen specials gemaakt. Berry heeft deze boekjes aangeduid met De essentie van... In deze (voorlopige?) vier uitgaven behandelt Berry steeds 1 onderwerp. De boekjes hebben een duidelijke structuur en een overzichtelijke indeling. En natuurlijk de vlotte schrijfstijl van Berry.

De huisstijl in zijn boeken is duidelijk: een aankondiging van het onderwerp, het aanreiken van de theorie, omkadering met de belangrijkste lesonderwerpen, een samenvatting en oefeningen en de oplossingen. Het zou goed zijn om de samenvattingen om te zetten naar leerdoelen aan het begin van het hoofdstuk. De keuze van Berry om stof aan te bieden en zelf (via het spelen op BIC of met gebruik van cd's) te gaan oefenen is een duidelijke keuze. Dit gaat ten koste van de didactiek, het leergericht onderwijs en cursisten zelf tot oplossingen te stimuleren. Een app zou een goede aanvulling zijn.

De docenthandleiding is goed verzorgd en overzichtelijk geschreven. Een suggestie gegeven over de lestijdindeling is: theorie 1 – spelen – theorie 2 – spelen en nabespreken. Ook volgt hier de suggestie over huiswerk. Per les zijn er 12 oefenspellen.

De PowerPoint presentaties van Berry zijn erg goed verzorgd. Overzichtelijk, mooie kleur en niet te veel informatie per dia. Wel doen ze een beetje ouderwets aan. Aan het eind van de PowerPointpresentatie staan 8 oefenspellen, die de docent via de PP kan bespreken. Gedurende de PowerPointpresentatie kan de docent de interactie bevorderen, door de cursisten te laten meedenken. Jammer dat de tafeloefeningen niet apart te verkrijgen zijn. Dan komt het leergericht onderwijs toch wat beter uit de voeten. Nu moet de docent, wil hij de tafelopdrachten aan tafel bespreken, de opgave en oplossingen zelf printen.

Start met bridge

In 2020 hebben Jacques Barendregt en Koos Vrieze Start met Bridge gepresenteerd. Deel 1 was al in 2019 uitgekomen, deel 2 presenteerden ze in 2020. Tijdens de presentatie kon de indruk ontstaan, dat vanuit de NBB werd verwacht dat deze methode als enige leermethode gebruikt gaat worden. Het leerboek Start met Bridge is met hulp van collega-docenten tot stand gekomen. Zij zijn een klankbordgroep geweest bij de opzet van deze bridgeleermethode.

Deel 1 bevat 12 hoofdstukken en deel 2 13. Er is gekozen voor een apart werkboek bij elk leerboek. De theorie- en de werkboeken zijn mooi en stevig uitgegeven. Het werkboek is zelfs bijna te mooi om erin te gaan schrijven. In vergelijking met leerboeken van de andere methoden is de prijs hoog.

De methode zit goed in elkaar en is bedoeld voor beginnende bridgers. De auteurs hebben de bedoeling gehad, dat na deel 1 er al in huiselijke kring gespeeld zou kunnen worden. Gekozen is om eerst ervaring op te doen met spelen. Hiervoor zijn de mooie introductiespellen van 1 t/m 8 - van eenvoudig naar moeilijker - van de methode Contract overgenomen.

Vanaf hoofdstuk 7 wordt begonnen met bieden en daar worden gelijk alle openingen op 1-niveau tussen de 12-19 punten behandeld. De auteurs hebben gekozen om vanaf het begin met 12+ punten te openen op 1-niveau. De hoofdstukken zijn duidelijk en overzichtelijk opgezet en hebben een herkenbare indeling.

Methodisch een goede opbouw met veel voorbeelden. Zowel in het leerboek, in het werkboek als in PowerPointpresentaties wordt de cursist geprikkeld mee te denken en zelf te komen tot een oplossing.

De lesinhoud is duidelijk en herkenbaar:

- terugblik op de vorige les
- nieuwe theorie afwisselend met PowerPoint en werkbladen
- verwerkingsoefeningen
- het spelen en behandelen van oefenspellen.

De didactiek is goed verzorgd met een mooie opbouw van de introductiespellen en steeds een terugkoppeling werkboek – theorie.

De docentenhandleiding sluit goed aan bij het theorieboek en het werkboek.

Het spelen heeft een belangrijke plaats in de methode. Zo worden de speeltechnieken van deel 1 gekoppeld aan het speelplan. In deel 2 komt het speelplan twee keer terug. Ook aan het tegenspelen besteden deel 1 en deel 2 aandacht. Niet duidelijk is waarom er in deel 1 al gekozen is voor het volgbod. Je zou verwachten dat eerst alle openingen en bijbiedingen op 1-niveau worden behandeld en daarna pas het volgbod. In deel 2 wordt er wel weer uitgebreider teruggekomen op het volgbod.

Doordat het spelen ruime aandacht krijgt, gaat dit wel een beetje ten koste van de theorie. Een voorbeeld daarvan is dat alle sterke openingen én azen vragen in één hoofdstuk worden behandeld. De theorie van de sprongbiedingen en reverse biedingen komen zuinig aan bod. Voor de docent werk om te bepalen of sommige hoofdstukken niet moeten gesplitst omdat anders het tempo te hoog komt te liggen.

Het werkboek besteedt veel aandacht aan leergerichte opdrachten, herkenbaar is de stijl die Jacques Barendregt in zijn methode ook heeft gebruikt. In de les wordt het werkboek ook steeds gebruikt, zodat er steeds een terugkoppeling is met de cursist. Het werkboek is bedoeld voor individueel gebruik, wel wordt gevraagd om de oplossingen met mede cursisten te bespreken. Groepsopdrachten ontbreken. Die zijn wel vanuit de PowerPointpresentatie te maken, maar dan moet de docent daar zelf tijd insteken.

Er is geen aangeboden mogelijkheid om het tempo van de lessen aan te passen. Soms worden, zoals al aangegeven veel onderwerpen in 1 hoofdstuk behandeld. Zo behandelt hoofdstuk 2 al direct twee moeilijke speeltechnieken: honneurslagen maken en snijden. De docent moet ook hier, als het gaat om dosering, daarin zijn eigen keuzes maken.

De PowerPointpresentaties met vormgeving van Ton Walbeek zijn duidelijk. De didactische en methodische aanpak is goed weergegeven. De leuke illustraties accentueren het onderwerp adequaat. De PowerPointpresentatie is leergericht opgezet. Nieuw is ook, dat de handen beeldend worden weergegeven, erg mooi. Nadeel is dat er PowerPointpresentaties zijn met vaker 80 dia's! De docent zou deze passend voor eigen gebruik moeten maken.

Deze methode is gericht op de basis voor beginnende bridgers. Er is geen eigen vervolg mogelijk.

De lay-out is prachtig en er is geschreven in goed begrijpelijke, leesbare teksten.

In hoofdstuk 13 van deel 2 (Rondom bridge), worden duidelijk de praktische zaken, die met het spelen op een bridgevereniging te maken hebben, beschreven.

Bij het maken van de oefeningen leert de cursist:

- een probleem herkennen
- geleerde regels toepassen
- conclusies trekken
- stap voor stap een oplossing bedenken

Vanaf hoofdstuk 4 zijn er 4 oefenspellen.

MATRIX Lesboekenanalyse

1. Opbouw methode

Eerst spelen dan bieden of andersom. Segmentering in lessen, pagina-indeling, evenwichtige lesverdeling. Van gemakkelijk naar moeilijker. Consequente structuur. Samenvattingen

2. Didactische aspecten

Tempo van de over te dragen stof per les. Kan het tempo worden aangepast aan leersnelheid cursisten? Afwisselende werkvormen. Wordt een leergericht bevorderende aanpak gebruikt? (Cursist ook zelf laten ervaren hoe een en ander werkt).

3. Oefenmogelijkheden voor de cursist

- a) Is zelfstudiemateriaal aanwezig? Beschikbaarheid werkboeken, op cursist gerichte cd-roms, dvd's bridgeleerapps, enz.
- b) Hoe is de terugkoppeling van de cursist naar de docent en v.v.?
- c) In hoeverre zijn de oefeningen bestemd voor de hele groep, per viertal, per duo of per cursist en wat is de verhouding tussen deze verschillende opdrachten?

4. Ondersteuning 4-krt hoog naar 5-krt hoog

Is er adequaat lesmateriaal om bridgers die 4-krt hoog hebben geleerd om te scholen naar 5-krt hoog?

5. Handleiding voor docenten

- a) Is een handleiding aanwezig?
- b) Geeft de handleiding duidelijke hulp bij indeling van de lessen.
- c) In hoeverre wordt de eerder geleerde stof herhaald in de nieuwe theorielessen?

6. Hulpmiddelen voor de docent

Is er extra materiaal om lesonderdelen toe te lichten? Beschikbaarheid van werkboeken, op cursus gerichte cd-roms, gecodeerde speelkaarten, tafelopdrachten, tafelpuzzels, PowerPointpresentaties, huiswerkopdrachten, enz.

7. Vervolg mogelijkheden

Kan de cursist na de basis cursussen verder met vervolgmateriaal incl. hulpmiddelen voor de docent en voor de cursist?

8. Leesbaarheid en taalgebruik

Is de tekst vlot en begrijpelijk te lezen? Goede zinsopbouw. Verantwoord taalgebruik?

9. Illustraties

Zijn er illustraties gebruikt? Zo ja, voegen ze iets toe aan de leesindruk en werken ze lees bevorderend?

10. Communicatie cursist-docent

Welke opties zijn aanwezig voor het ondersteunen van de docent bij het lesgeven in deze coronacrisistijd?

	1. Opbouw	2. Didactiek	3. Oefenen	4. 4krt-5krt	5. Handleiding
Begin met Bridge 1)	*****	*****	*****	****	*****
Bridge in een Flits	***	***	****	nvt	****
Bridgeleerboek voor iedereen	*****	*****	*****	nvt	****
Contract	*****	****	****	nvt	*****
Leer Bridge 5	*****	*****	*****	nvt	*****
Start met Bridge	*****	*****	****	nvt	*****

	6. Hulpmiddelen	7. Vervolg	8. Leesbaarheid	9. Illustraties	10. Communicatie
Begin met Bridge	*****	*****	*****	nvt	nvt
Bridge in een flits	****	****	*****	*****	BIC
Bridgeleerboek voor iedereen	*****	*****	****	nvt	App en oefenspellen
Contract	****	nvt	****	***	nvt
Leer Bridge 5	***	nvt	*****	****	BIC
Start met Bridge	***	nvt	****	nvt	NBB

*****	uitstekend
****	goed
***	ruim voldoende
**	voldoende
*	matig

1) Begin met bridge behandelt in deel 1 ACOL en geeft de mogelijkheid om in deel 2 over te stappen op 5-krt hoog.

Basisinformatie 1

N.B.: Als docenten voor hun cursisten de boeken bestellen krijgen zij bij alle uitgevers een korting van circa 30%

Methode (36-48 lessen)	Druk	Formaat	Blz	Prijs
Begin met Bridge 1, De Basis	15 ^e oplage ² (2017)	A5-	128	10,00
Begin met Bridge 2, De Verdieping	8 ^e (2020)	A5-	168	13,00
Begin met Bridge 3, Verder met Bridge	4 ^e (2016)	A5-	272	18,00
Bridge in een flits	5 ^e (2018)	A5	139	14,95
Bridge in een flits 2	4 ^e (2018)	A5	126	13,95
Bridgeleerboek voor iedereen, deel 1		A5	177	13,95
Bridgeleerboek voor iedereen, deel 2		A5	179	15,95
Bridgeleerboek voor iedereen, deel 3		A5	118	15,95
Bridgeleerboek voor iedereen, deel 4		A5	129	15,95
Contract 5-kaart hoog, deel 1 (Oefen- en werkboek)	2 ^e (2018)	A4-	172	15,75
Contract 5-kaart hoog, deel 2 (Oefen- en werkboek)	2 ^e (2018)	A4-	160	15,75
Contract, deel 3 (Oefen- en werkboek)	herziene druk (2017)	A4-	152	15,75
Leer Bridge met Berry 5, deel 1	2 ^e (2019)	A5	141	13,95
Leer Bridge met Berry 5, deel 2	2 ^e (2019)	A5	141	13,95
Leer Bridge met Berry, deel 3	10 ^e (2019)	A5	147	13,95
Leer Bridge met Berry, deel 4	10 ^e (2019)	A5	154	13,95
Start met bridge 1, theorieboek	2 ^e (2019)	A4-	159	16,95
Start met bridge 1, werkboek	2 ^e (2019)	A4-	126	13,95
Start met bridge 2, theorieboek	2 ^e (2020)	A4-	208	18,95
Start met bridge 2, werkboek	2 ^e (2020)	A4-	127	13,95

Basisinformatie 2

Methoden (36-48 lessen)	Auteurs	Uitgever	ISBN
Begin met Bridge 1, De basis	Sietze van der Honing Kees Ooijevaar	Artisan Publishing	978-90-820600-2-7
Begin met Bridge 2, De verdieping	Sietze van der Honing Kees Ooijevaar	Artisan Publishing	978-90-820600-6-5
Begin met Bridge 3, Verder met bridge	Sietze van der Honing Kees Ooijevaar	Artisan Publishing	978-90-820600-4-1
Bridge in een flits	Berry Westra	Westra on Bridge	978-94-91092-02-2
Bridge in een flits 2	Berry Westra	Westra on Bridge	978-94-91092-03-9
Bridgeleerboek voor iedereen, deel 1	Martin Slagmolen Henk Slagmolen	Martin en Henk Slagmolen	978-90-824989-0-5
Bridgeleerboek voor iedereen, deel 2	Martin Slagmolen Henk Slagmolen	Martin en Henk Slagmolen	978-90-824989-1-2
Bridgeleerboek voor iedereen, deel 3	Martin Slagmolen Henk Slagmolen	Martin en Henk Slagmolen	978-90-824989-2-9
Bridgeleerboek voor iedereen, deel 4	Martin Slagmolen Henk Slagmolen	Martin en Henk Slagmolen	978-90-824989-3-6
Contract 5-kaart hoog, deel 1 (Oefen- en werkboek)	Jacques Barendregt	Bridge Bond Specials	978-94-91761-37-9
Contract 5-kaart hoog, deel 2 (Oefen- en werkboek)	Jacques Barendregt	Bridge Bond Specials	978-94-91761-45-4
Contract, deel 3 (Oefen- en werkboek)	Jacques Barendregt	Bridge Bond Specials	978-94-91761-35-5
Leer Bridge met Berry 5, deel 1	Berry Westra	Alpha Bridge	978-90-74950-954
Leer Bridge met Berry 5, deel 2	Berry Westra	Alpha Bridge	978-90-74950-961
Leer Bridge met Berry, deel 3	Berry Westra	Alpha Bridge	978-90-74950-64-0
Leer Bridge met Berry, deel 4	Berry Westra	Alpha Bridge	978-90-74950-65-7
Start met bridge 1, theorieboek	Jacques Barendregt, Koos Vrieze	Bridge Bond Specials	978-94-91761-41-6
Start met bridge 1, werkboek	Jacques Barendregt, Koos Vrieze	Bridge Bond Specials	978-94-91761-42-3

Start met bridge 2, theorieboek	Jacques Barendregt, Koos Vrieze	Bridge Bond Specials	978-94-91761-43-0
Start met bridge 2, werkboek	Jacques Barendregt, Koos Vrieze	Bridge Bond Specials	978-94-91761-44-7

Cursusinhoud 1

Methode	Cursusinhoud 1 + 2 (2 x 12 lessen)			
Begin met Bridge, deel 1	begrippen	uitkomen tegen troef	1SA en limieten	sterke openingen
	spelen zonder troef	opening 1 in kleur	Jacoby-transfers	preëemptieve openingen
	uitkomen tegen SA	limiet op 1 in kleur	Stayman	puntentelling
	snijden	overige antw. op 1 in kleur	volgbod	parenwedstrijd
	spelen met troef	2 ^e biedronde	informatiedoublet	biedoverzicht
	Cursusinhoud (1 x 6 of 1 x 12 lessen)			
Bridge in een flits, deel 1	regels	BIC	uitkomen	terminologie
	puntentelling	kaartwaardering	in gesprek	strategie
	opening	afspelen	tussenbieden	defensie
	wedstrijdbridge	antwoorden	de 1SA–opening	hoog in de boom
	Cursusinhoud (1 of 2 x 12 lessen)			
Bridge leerboek voor iedereen, deel 1	slagen maken	startersbridge	bijbieden zonder fit	verder bieden met fit in bijgeboden kleur
	afspelen van een SA-contract	afspelen van een troefcontract	herbieding zonder fit	2 ^e bijbod
	snijden met kanskaart	snijden met een serie	openen met 1K/R en 1 ^e bijbod	herbieding en 2 ^e bijbod
	uitkomen	tegenspelen 2 ^e en 3 ^e hand	openen met 1SA	
	inleiding op het bieden		Jacoby-transfers	verder bieden na transfer
	openen met 1H/S, bijbieden met fit	herbieden en 2 ^e bijbod met fit	kaartverdeling	openen met 12 punten

	Cursusinhoud (1 x 12 lessen)	
Contract, deel 1	spelen met kaarten	tegenspel vervolg
	maken en ontwikkelen van slagen	openingsbod
	snijden	het eerste bijbod
	lengteslagen	het eerste bijbod vervolg
	troefcontracten	herbieding van de openaar
	tegenspel	herbieding van de openaar vervolg
Leer bridge 5, deel 1	basisregels	speelplan
	slagen maken	vijfkaart hoog; bieden als monoloog
	tegenspelen	antwoorden 1SA/Jacoby
	bieden; bieden als dialoog	tips af- en tegenspel; tussenbieden
	openen	preëemptieve openingen
	antwoorden 1 in kleur	sterke openingen
Start met bridge, deel 1	bridge	openingsbod
	slagen ontwikkelen en snijden	opening 1H/1S (1)
	lengteslagen	opening 1H/1S (2)
	speelplan	opening 1H/1S (3)
	uitkomen	opening 1K/1R en verder bieden
	tegenspelen	volgbod

Cursusinhoud 2 (les 13 t/m 24)				
Methode	Cursusinhoud 1 + 2 (2 x 12 lessen) * docent kan naar keuze vijfkaart hoog als eerste behandelen; lesstof is daarop aangepast			
Begin met Bridge Deel 2	spelen van SA-contracten	lage kleuren scoren slecht	semi-forcing handen	signaleren
	de gevaarlijke hand	opening van 1 in kleur	slembiedingen	de 3 ^e hand
	spelen van troefcontracten	limietbod na 1 ^e biedronde	tegenbieden	de 2 ^e hand
	communicatie	herbieding openaar	tegenspelen	honneur op honneur
	speelfiguren	herbieding bijbieder	uitkomen	vijfkaart hoog*
Cursusinhoud (1 x 6 of 1 x 12 lessen)				
Bridge in een flits, deel 2	een man met een plan	vinden van een fit	het rode kaartje	samenwerken
	uitgekiend uitkomen	gestoord bieden	naar slem	de verbinding
	plan B	prioriteiten	conventies	deductie
	de snit	de kansen		
Cursusinhoud (1 of 2 x 12 lessen)				
Bridge leerboek voor iedereen, deel 2	volgbod in een kleur	volgbod in SA, resp. door de tegenpartij	uitkomen	signaleren
	informatiedoublet	bieden met sterke handen, resp. door tegenpartij	openen met 2SA	slembieden
	Stayman-conventie, het 2k-bod	Stayman-conventie, verder bieden	openen met 2K, bijbod en herbieding	biedseries na 2K-opening
	sprongbieding in nieuwe kleur	reverse bieden	openen met zwakke handen	sprongvolgbod en verdedigen
	speelplan SA-contracten	meer speeltechnieken	nogmaals Jacoby en Stayman	sleminteresse; transfer lage kleuren
	verliezers troefcontracten	verliezers wegwerken		

	Cursusinhoud (1 x 12 lessen)	
Contract, deel 2	volgbod en informatiedoublet	preëemptief bieden
	speelplan SA	complicaties bij SA-contract
	speelplan troef	complicaties bij troefcontract
	tegenspel, uitkomen, signaleren	speeltechniek troef
	verder na 1SA; Stayman/Jacoby	2e bijbod na limietbijbod
	sterke openingen	2e bijbod na ongelimiteerd bijbod
	sterke openingen vervolg	kansrekening, spelregels
Leer bridge 5, deel 2	afspeeltechniek	bieden na 1SA
	eerste bijbod na 1 in kleur	preëemptief bieden
	herbieding	volgbod/inform.doublet
	tweede bijbod	reageren op tussenbod
	uitkomen en signaleren slembieden	afspeeltechniek
	spelen troefcontract	slembieden
Start met bridge, deel 2	opening op 1-hoogste	informatiedoublet
	speelplan SA	tegenspeltechniek
	speelplan troef	sterke openingen
	Jacoby-transfers	zwakke openingen
	Stayman	speelplan SA 2
	volgbiedingen	speelplan troef 2

Cursusinhoud 3 (les 25 t/m 36)		
	Cursusinhoud (1 x 12 lessen)	
Bridge leerboek voor iedereen, deel 3	check back Stayman	beschermend bieden
	negatief doublet	competitief bieden
	support doublet	competitieve doubletten
	vierde kleur conventie	uitkomen
	nuttige cuebids	signaleren
	unusual 2sa en upper cuebid	tellen
Contract, deel 3	de basis van het bieden (1)	volgbod en informatie doublet
	het spelen van een SA-contract	spelen met troef
	de basis van het bieden (2)	tussen bieden
	snijden (1)	tegenspel
	Stayman en Jacoby	op weg naar de manche
	snijden (2)	tellen
Leer bridge, deel 3	het spelen van een SA-contract	controlebiedingen
	de switch	verder bieden na 2-openingen
	de zoektocht naar een fit	communicatie
	op weg naar het contract	de derde man
	het speelplan in een troefcontract	doublet
	uitkomen	kaartcombinaties

Cursusinhoud 4 (les 37 t/m 48)				
Bridge leerboek voor iedereen, deel 4	bijbieden met hoge kleuren na 1SA		verdedigen tegen zwakke 2, Muiderberg en Multi	
	verdedigen met Landy tegen 1SA		op weg naar slem in SA-contracten	
	verder bieden na tussenbod op 1SA		controlebiedingen en splinters	
	5-3 fit na SA-opening		gevaarlijke hand	
	Jacoby 2SA, Truscott en cuebid		speelfiguren bij snijden	
	verder na zwakke 2		die lastige tegenpartij	
Leer bridge, deel 4	het 1SA-complex		het negatief doublet	
	signaleren		verder bieden na 2-openingen	
	het tempo		speeltechnieken in een troefcontract	
	vechten om de deelscore		de biedplicht vervalt	
	de vierde kleur		kaartlezen	
	de juiste volgorde		viertallenbridge	
Cursusinhoud 5 en verder + zelfstudie				
Verder met Bridge, deel 3	vijfkaart hoog	forcing	redbod	juiste tempo
	handwaardering	slembiedingen	eliminatie	omgaan met troef
	distributiepunten	controlebiedingen	informatieve doubletten	eliminatie en ingooi
	2 ^e kleur bij troef	Muiderberg	negatief doublet	veilig spelen
	Niemeijer-conventie	Regel van 2 en 3	strafdoublet	de beste kans
	multi	volgbod	redoublet	uitkomen
	transferbiedingen	deelscore bevechten	multi en Muiderberg bestrijden	signaleren

Flitsend spelen	de eerste skag	TomTom
	stoelendabns	timing
	de discard	tegenspel troef
	de kunst van het troeftrekken	TomTom 2
	communicatie	aanval en verdediging
	tempo	kansen combineren

Epiloog

Een van de laatste initiatieven van Ed Kilian voor zijn dierbare VBD was het instellen van een commissie Leerboekvergelijking. De eerdere vergelijkingen uit 2010 en 2013 misten een aantal nieuwe methodes of vergeleken nog methodes die slecht verkrijgbaar zijn.

Een nieuwe vergelijking van de momenteel leverbare methodes is des te noodzakelijker nu de NBB bij de laatste docentenopleiding van 2019 alleen onderricht geeft uit en examenlessen toestaat gebaseerd op de door de NBB zelf uitgegeven methode. Daartegen is op de Kaderdag 2020 van de VBD door leden fel geprotesteerd. De NBB heeft deze werkwijze stilletjes doorgevoerd en ook de schrijvers van andere methodes waren er niet van op de hoogte gesteld. Of de CLO (commissie leraren opleiding van de NBB) ervan op de hoogte is gesteld, is mij niet bekend, maar ook uit die hoek is geen protest tegen deze handelswijze gekomen, zeker niet luidruchtig.

Voor alle docenten en zeker voor hen die voor het eerst een eigen lespraktijk beginnen, is het zaak een goed overzicht te hebben van **alle** bridgeleermethodes. Het bestuur van de VBD denkt dan ook dat het resultaat van de commissie in deze leemte kan voorzien.

Het boekje bevat een korte beschrijving van elke methode en een uitgewerkt overzicht van de verschillende onderdelen waarop de methodes met elkaar vergeleken zijn. Dit laatste overzicht kan de docent snel duidelijkheid geven over de waardering die de commissie voor de betreffende methode op dat punt heeft. Alle methodes op een na baseren hun lessen op vijfkaart hoog. Alleen Begin met Bridge leert de cursisten bridge volgens Nederlands ACOL.

Het bestuur dankt natuurlijk de commissieleden voor hun inspanning en de adverteerders voor hun financiële bijdrage waardoor het in boekvorm uitgeven van deze vergelijking mede mogelijk is gemaakt. De vergelijking zal na 6 november ook beschikbaar zijn op het besloten deel van onze website

www.bridgedocent.nl

Graag draagt het bestuur deze Special op in nagedachtenis aan zijn bevlogen voorzitter, Ed Kilian
Ans Corts

Bridgeles klassikaal

- ▶ powerpoint dia's of e-learning theorie
- ▶ tafelopdrachten of theorieverwerking
- ▶ oefenspellen
- ▶ app

Bridgeles digitaal

- ▶ e-learning theorie+oefeningen
- ▶ online groepssessie (60 min)
- ▶ oefenspellen
- ▶ app

▶ cursusgroep

▶ eigen plaats, tijd & tempo

Oefenspellen

- ▶ pdf-formaat om te kopiëren
- ▶ pbn-formaat voor duplicieermachine
- ▶ coronaproof diagrammen voor 4-tal of waaiers voor 2-tal

Martin en Henk Slagmolen

